

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Žákův identifikační štítek

PEČLIVĚ NALEPTE!

ČESKÝ JAZYK

PROBNI ISPIT DRŽAVNE MATURE
šk. god. 2023./2024.

JAZYK A LITERATURA

CES.28.CE.R.K1.32

53123

Jak označit odpovědi v seznamu odpovědí:

A ☒ B ☐ C ☐

Jak opravit chyby v seznamu odpovědí:

A ☐ B ☐ C ☒ C IK

↑ ↑
Oprava chybného zápisu Parafa (zkrácený podpis)

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

PROBNI ISPIT DRŽAVNE MATURE

ČESKÝ JAZYK
Jazyk a literatura

1 2 3 4 5 7 8 9 0
Žákův identifikační štítek
PEČLIVĚ NALEPTE!

**C
E
S
1**

List na odpovědi

D-S028

1. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
2. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
3. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
4. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
5. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
6. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
7. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
8. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
9. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
10. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
11. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
12. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
13. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
14. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
15. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
16. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
17. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
18. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
19. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
20. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
21. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
22. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
23. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
24. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
25. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

26. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
27. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
28. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
29. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
30. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
31. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
32. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
33. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
34. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
35. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
36. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
37. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
38. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
39. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
40. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
41. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
42. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
43. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
44. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
45. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
46. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
47. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
48. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
49. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
50. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

Značka hodnotitele: _____

CES.28.CE.R.L1.01

53124

**NEKOPÍROVAT – TISKOPIS
ČTE ELEKTRONICKÁ ČTEČKA**

**NEPIŠTE PŘES
POLE NA ODPOVĚDI**

Označujte takto: **X**

CES1

VŠEOBECNÉ POKYNY

Pozorně si přečtěte všechny pokyny a postupujte podle nich.

Neobracejte stránku a neřešte úkoly, dokud vám to nedovolí vedoucí, který má službu.

Zkouška trvá **90** minut.

Před každou skupinou úloh je návod k řešení. Pozorně si ho přečtěte.

Můžete psát na stránky této testovací knížky, ale **odpovědi musíte označit X na seznam odpovědí**.

Na 2. stránce této testovací knížky najdete způsob, jak opravit chyby. Při opravě chyb je nutné se podepsat paraťou (jenom zkrácený podpis a ne celé jméno a příjmení). Používejte pouze propisovací tužku s modrou nebo černou náplní.

Když vyřešíte úlohy, zkontrolujte odpovědi.

Zkontrolujte, jestli máte nalepené identifikační štítky na všechny zkušební materiály.

Přejeme vám hodně úspěchů!

Tato zkušební knížka má 30 stránek, z toho 4 stránky prázdné.

I. text

Přečtěte si pozorně následující text a odpovězte na otázky 1 – 10.

Karel Čapek: *Ukradený kaktus*

„Tak já vám povím,“ pravil pan Kubát, „co se mně letos v létě stalo.

Byl jsem na letním bytě, jak už ty letní byty jsou: bez vody, bez lesa, bez ryb, vůbec beze všeho; ale zato je tam silně zastoupena lidová strana, okrašlovací spolek s čilým jednatelem, perleťářský průmysl a poštovní úřad se starou a nosatou poštmistrovou; zkrátka je to tak jako všude jinde. Tedy když jsem se tam asi čtrnáct dní oddával blahodárným a hygienickým účinkům takové té ničím nerušené nudy, začal jsem věřit, že mne mají místní klepny a vůbec veřejné mínění nějak v prádle. A protože mé dopisy mně docházely nápadně dobře zalepené, až se celá obálka na rubu zrovna leskla arabskou gumou, řekl jsem si: Aha, někdo otvírá mou poštu; hrom do té poštmistrovské báby! To víte, tihle pošťáci prý dovedou rozlepit každou obálku. Počkej, řekl jsem si; a už jsem seděl a začal jsem svým nejúhlednějším písmem psát: Ty strašidlo poštmistrovské, ty nosatá fuchtle, ty kometo, ty treperendo zvědavá, ty zmije, ty rašple, ty ježibabo a tak dále, s úctou veškerou Jan Kubát. Poslouchejte, tahle čeština je bohatá a přesná řeč; jedním dechem jsem na ten papír vysypal čtyřiatřicet výrazů, kterých může přímý a počestný muž užít vůči každé dámě, aniž by se stal osobním nebo dotěrným; pak jsem to spokojeně zalepil, napsal jsem na obálku svou vlastní adresu a jel jsem do nejbližšího města dát to do schránky. Den nato běžím na poštu a strčím s nejlíbeznějším úsměvem hlavu do okénka. Paní poštmistrová, povídám, není tady pro mne nějaký dopis? – Já vás budu žalovat, vy ničemo, zadržela na mne paní poštmistrová s tím nejstrašnějším pohledem, který jsem kdy viděl. – Ale paní poštmistrová, povídám jí soucitně, snad jste nečetla něco nepříjemného? – A pak jsem raději ujel.“

„To nic není,“ pravil kriticky pan Holan, vrchní zahradník Holbenovy zahrady. „Tahleta lest byla příliš jednoduchá. Já bych vám mohl povídat, jak jsem nalíčil na toho zloděje kaktusů. To víte, starý pan Holben je náramný kaktusář, a jeho sbírka kaktusů, já nelžu, může mít cenu tři sta tisíc, když nepočítám unikáty. Na to si starý pán potrpí, aby ta sbírka byla veřejně přístupná. Holane, říká, to je ušlechtilá záliba, to se má v lidech žít. Ale já si zas myslím, když nějaký malý kaktusář vidí, řekněme, takového zlatého Grusona za dvanáct stovek, tak ho jen zbytečně bolí srdce, že ho nemá. Ale když to starý pán chce, nu dobrá. Ale tuhle vloni jsme začali pozorovat, že se nám ztrácejí kaktusy; a to ne nějaké ty na oko, co kdekdo chce mít, ale zrovna takové ty speciality; jednou to byl Echinocactus Wislizenii, podruhé Graessnerii, pak jedna Wittia, import přímo z Kostariky, pak jedna species nova, kterou poslal Frič, potom jeden Melocactus Leopoldii, unikát, který nikdo v Evropě neviděl už přes padesát let, a nakonec Pilocereus fimbriatus ze San Dominga, první kus, který kdy přišel do Evropy. Poslouchejte, ten zloděj musel být nějaký znalec! – To nemáte ponětí, jak starý pán zuřil. Pane Holbene, říkám mu, jednoduše své skleníky zavřete, a bude po ptákách. – A to zas ne, křičel starý pán, taková ušlechtilá záliba je pro všechny; musíte mně chytit toho prašivku zloděje; vyhodte hlídače, najměte nové, alarmujte policii a takové ty krámy. To je těžká věc; když máme třicet šest tisíc hrníčků, nemůžeme postavit ke každému jednoho hlídače. Tak jsem aspoň najal dva

revírní inspektory od policie na penzi, aby dávali pozor; a zrovna tehdy se nám ztratil ten *Pilocereus fimbriatus* a zbyl nám po něm jenom důlek v písku. Teda to jsem se dožral a začal jsem pást sám po tom zloději kaktusů.“

(...)

Úlohy s výběrem z více odpovědí

V následujících úlohách je správná jen **jedna** z odpovědí.
Správnou odpověď musíte označit znakem X na listu na odpovědi.
Správná odpověď přináší jeden bod.

1. Jaké jsou letní byty?

- A. jsou bez lesa a ryb
- B. jsou bez ryb a vody
- C. jsou bez vody, bez lesa, bez ryb, vůbec beze všeho
- D. jsou beze všeho

(1 bod)

2. Čím se leskla obálka na rubu?

- A. arabskou gumou
- B. českou gumou
- C. neleskla se
- D. německou gumou

(1 bod)

3. Jaká je čeština řeč?

- A. je bohatá a přesná
- B. je bohatá a nepřesná
- C. je chudá a přesná
- D. je silná a přesná

(1 bod)

4. Ve kterém pádě je podstatné jméno *kaktusů*?

- A. v 1. pádě čísla množného
- B. v 2. pádě čísla množného
- C. v 3. pádě čísla množného
- D. v 6. pádě čísla množného

(1 bod)

5. Který slovní druh je slovo *nějaký*?

- A. částice
- B. přídavné jméno
- C. příslovce
- D. zájmeno

(1 bod)

6. Jakým literárním žánrem je text *Ukradený kaktus*?

- A. novela
- B. povídka
- C. pohádka
- D. pověst

(1 bod)

7. Jaké rysy se objevují v textu?

- A. detektivní
- B. milostné
- C. náboženské
- D. pohádkové

(1 bod)

8. Ve kterém století se narodil spisovatel Karel Čapek?

- A. v 17. století
- B. v 18. století
- C. v 19. století
- D. v 20. století

(1 bod)

9. Které dílo **nenapsal** spisovatel Karel Čapek?

- A. *Bílá nemoc*
- B. *Bylo nás pět*
- C. *R.U.R.*
- D. *Věc Makropulos*

(1 bod)

10. Které slovo vymyslel spisovatel Karel Čapek spolu s bratrem Josefem Čapkem?

- A. róba
- B. robota
- C. robot
- D. ropa

(1 bod)

II. text

Přečtěte si pozorně následující text a odpovězte na otázky 11 – 20.

Karel Havlíček Borovský: *Křest svatého Vladimíra*

Zpěv II **Hospodářství**

Jedna hora vysoká je
a druhá je nízká,
kdo nemá své muzikanty,
na hubu si píská.

Když hýřili, stolovali
u císařského dvoru,
ten celý den byl bůh Perun
v mrzutém humoru.

„Kdo jaktěživ bohem nebyl,
zkusil ještě málo,
není to tak lehký život,
jako by se zdálo.

Ráno vstane, do snídaně
musí rosou kropit,
měsíčka zavřít do chlívků,
potom v slunci topit.

Dříve čerty, noční duchy
strčit do pytlíka
a hvězdičky puť-tu-tu-tu
svolat do kurníka.

Každý ptáček, každý brouček,
slon až do komára
má hned ráno nasypáno
z božího špejchara.

A když potom lidi vstanou
to je teprv správa!
Někdy nevím samým křikem,
kde mi stojí hlava.

Ten, kdo nikdy neměl v uchu
vosy a brabence,
neví, co je Perunova
ranní audience.

To je křiku a modlení,
až mne uši brní:
ten zpívá, ten šepce, vzdychá,
ten zas žalmy frní.

A co všechno na mně chtějí,
nelze vyjmenovat,
zbláznil bych se, kdybych si to
měl jen pamatovat.

Ten chce zdraví, ta chce děti,
ten nemá co jísti,
ti zas, abych nedovolil
ve fabrikách přísti.

Ten mne prosí, bych mu hlídal
louky a osení,
ten zas chce, abych pomáhal
krávě při telení.

Ten chce zimu, ten chce teplo,
ten zas časy jiné,
jeden chce mít žito drahé
a druhý laciné.

Jeden sedlák prosí o déšť,
zasíl kousek lenu;
druhý prosí hezké časy,
by měl sucho k senu.

Že jsem stvořil staré báby,
to mne nejvíc mrzí,
nepřestanou-li mne soužit,
zahladím je brzy.

Hrom ať do nich! Abych neklel,
zdržet se nemohu!
Když jí koza málo dojí,
běží k pánu bohu.

Sám se žádný starat nechce,
za všechno se modlí,
jako by měl každý boha
jen pro své pohodlí.

Tomu sušit, tomu močit,
tomu pole hnojit,
dřív si, prase, zdraví zkazil,
potom ho mám zhojit!

Ta mne moří ve dne v noci,
ráda by se vdala,
ten se modlí, by Morena
jeho ženu vzala.

Ten chce výhru z loterie,
špendáže mi nosí,
a co jsou asekurace,
též o oheň prosí!

Ó vy šelmy, kdybych nebyl
příliš dobrotivý,
zmačkal bych vás na povidla
jako zhnílé slivy!“ – – –

...
Když si Širas tůmbekia
cpal do nargilie,
tu mu začla Perunice
držet litanie.

„Však jsem já dobře slyšela
za dveřmi skrz škvíru,
co jsi vzkázal po drábovi
cáru Vladimíru.

Nezačínej si jen s cárem,
to já pořád říkám,
že to se svou oposicí
nepřivedeš nikam.“

...
Oj Perune, kam jsi myslil,
přenešťastné bůže?
Utec, utec, jak tě chytanou,
nic ti nepomůže!

Úlohy s výběrem z více odpovědí

V následujících úlohách je správná jen **jedna** z odpovědí.
Správnou odpověď musíte označit znakem X na listu na odpovědi.
Správná odpověď přináší jeden bod.

11. Kdo si na hubu píská?

- A. ten, kdo nemá své děti
- B. ten, kdo nemá svůj dobytek
- C. ten, kdo nemá své hospodářství
- D. ten, kdo nemá své muzikanty

(1 bod)

12. Kdo má hned ráno nasypáno z božího špejchara?

- A. každý žák, každá žačka
- B. každý velbloud, každý motýl
- C. každý ptáček, každý brouček
- D. každý býk, každá kráva

(1 bod)

13. Kdo je Vladimír?

- A. chlapeček
- B. cár
- C. táta
- D. čaroděj

(1 bod)

14. Podle jakého vzoru skloňujeme podstatné jméno čert?

- A. kost
- B. stroj
- C. růže
- D. pán

(1 bod)

15. Jakého slovního druhu je slovo *at*?

- A. zájmeno
- B. částice
- C. citoslovce
- D. předložka

(1 bod)

16. Do jakého literárního žánru patří text *Křest svatého Vladimíra*?

- A. legenda
- B. anekdota
- C. epos
- D. bajka

(1 bod)

17. Jaký umělecký prostředek je ve verších

*... zmačakl bych vás na povidla
jako zhnílé slivy!?*

- A. přirovnání
- B. metafora
- C. personifikace
- D. synekdocha

(1 bod)

18. Čím nejdříve byl Karel Havlíček Borovský?

- A. historikem
- B. politikem
- C. polemikem
- D. satirikem

(1 bod)

19. Ve kterém období působil Karel Havlíček Borovský?

- A. do období směřování k realismu
- B. do období směřování ke klasicismu
- C. do období směřování k preromantismu
- D. do období směřování k romantismu

(1 bod)

20. Které dílo **nenapsal** Karel Havlíček Borovský?

- A. *Obrazy z Rus*
- B. *Kytice z pověstí národních*
- C. *Tyrolské elegie*
- D. *Král Lávra*

(1 bod)

III. text

Přečtěte si pozorně následující text a odpovězte na otázky 21 – 30.

Josef Kajetán Tyl: *Strakonický dudák*

Jednání první
(Vystup druhý)

Kalafuna s houslemi v ruce. **Švanda** s dudami. *Předešli.*

Kalafuna: Ale copak je to, mládenci? Střelil do vás někdo jako do vrabců na hrachovišti, že máme na holé stěny zevlovat? Hezky do kola, sousedé! Zahrajeme vám něco od podlahy!

Šavlička: Bud rád, skřípale, že tě nikdo neposlouchá!

Kalafuna: Skřípale? Hehe, kdybych tě neznal, Šavličko, myslil bych, že mi chceš udělat žluč. Já jsem starý primarius!

Šavlička: Ty? To si přijď k nám primariusu poslechnout, když přijede takhle náký z Babylonu – nebo odkudsi. Ten hraje, až potí krev a posluchači dostávají křeče.

Koděra: Ale jdi!

Kalafuna: Hehe! To by byla pěkná muzika!

Šavlička: To je taky muzika! Právě v tom vězí teď všechno umění. Teď se nesmí hrát (*napodobí housle*) tidli diťi tidlity – to by nabral; nynčko to musí chodit šrum, šrum! to padají tolary!

Koděra: Tolary?

Šavlička: Teď se vydělávají muzikou zlořečené peníze!

Kalafuna: Že se vydělávají?

Šavlička: Mangari – jako smetí. Takový muzikant, když to umí podle nejnovější noty, smete za večer tisíce!

Švanda (*sebou trhne*): Tisíce?

Kalafuna: To je čtverák!

Šavlička: Hotové tisíce; našinec to ví; mívá při tom také pšouresy!

Koděra: Ale jdi!

Šavlička: Nosí vlaské bubny, pulpity a tak dále – člověk je na vojně a má fiňary. Tisíce, povídám, za večer!

Švanda: A nač takový člověk hraje?

Šavlička: Nač? Nu – na ledaco –

Švanda: Také na dudy?

Šavlička: Na du – hahaha! to by ještě scházelo!

Koděra: Pročpak? Vždyť je to kus poctivé muziky; dudy pocházejí z časů –

Šavlička: Krále Holce, když byla za groš celá ovce.

Koděra: Aťsi! Však ono by neškodilo, kdyby nám bylo z těch časů ještě více zbylo než dudy. Ale ten český svět se celý převrátil, tancuje po hlavě – i tuhle náš lid začíná už jaksí po jiné muzice uši

nastrkovat; ale dokud jsem já rychtářem, musí držet na dudy. A co se týče města, myslím, že by si tam mohli také jednou uši dudami namastit.

Šavlička: Inu, z jedné strany máte skoro pravdu. Nynější svět žádá rohaté věci – dávaly se koncerty už na drnkačku, proč by to nešlo taky jednou s dudami? Mangari! Ale umět by musel člověk něco – rozumíme?

Kalafuna: I což je o to! Švanda to zná z fundamentu; dnes to arci není pozorovat – protože mu tlačí láska vosrdí – hehe! a z toho pochází krátký dech.

Šavlička: Ah, proto věší chocholku jako zmoklý kapoun – haha! Inu arci, láska je hladový strážník, ale – vidíš, milý dudáku, kdybys něco uměl, mohl bys do světa a vydělat peníze – potom bys neměl s láskou žádné hořkosti, neboť peníze dokážou, nač si jen pomyslíš! Našinec to musí vědět, vždyť je na vojně!

Píseň

Peníze jsou páni světa,
dukát, to je pravý rek,
a co někdy stovka umí,
to by člověk sotva řek.
Třebas ty byl motovidlo,
že bys oslí uši nes:
Přece najdeš chvály sídlo –
jenže to jde do peněz.
(...)

Úlohy s výběrem z více odpovědí

V následujících úlohách je správná jen **jedna** z odpovědí.
Správnou odpověď musíte označit znakem X na listu na odpovědi.
Správná odpověď přináší jeden bod.

21. Jak se jmenuje dudák?

- A. Kalafuna
- B. Koděra
- C. Šavlička
- D. Švanda

(1 bod)

22. Kdo hraje na housle?

- A. Kalafuna
- B. Koděra
- C. Šavlička
- D. Švanda

(1 bod)

23. Jaké peníze se ve výchozím textu vydělávají muzikou?

- A. hotové peníze
- B. velké peníze
- C. zlořečené peníze
- D. žádné peníze

(1 bod)

24. Které slovo je synonymem podstatného jména *sídlo*?

- A. břeh
- B. bydliště
- C. stan
- D. stodola

(1 bod)

25. Které slovo je antonymem přídavného jména *zmoklý*?

- A. deštivý
- B. suchý
- C. vlhký
- D. zpocený

(1 bod)

26. Jakým literárním druhem je text *Strakonický dudák*?

- A. drama
- B. epika
- C. lyrika
- D. není literární druh

(1 bod)

27. Jakým literárním žánrem je text *Strakonický dudák*?

- A. absurdní drama
- B. báchorka
- C. tragédie
- D. veselohra

(1 bod)

28. Ve kterém městě Josef Kajetan Tyl založil své divadlo?

- A. v Brně
- B. v Kutné Hoře
- C. v Plzni
- D. v Praze

(1 bod)

29. Které dílo napsal Josef Kajetan Tyl?

- A. *Babička*
- B. *Fidlovačka aneb žádný hněv a žádná rvačka*
- C. *Kytice*
- D. *Povídky malostranské*

(1 bod)

30. Do kterého období patří dílo *Strakonický dudák*?

- A. baroko
- B. romantismus
- C. realismus
- D. symbolismus

(1 bod)

IV. text

Přečtěte si pozorně následující text a odpovězte na otázky 31 – 40.

Milan Kundera

Mistr románové kompozice, brilantní esejista, milovník ironie a skepse.

Nespočet vysokoškolských prací (bakalářských i dizertačních), řada sborníků tematicky rozprostřených od průzkumů československých totalit po teorie románu, několik monografií a teoretických publikací. A také mýty opřádající osobnost romanciéra, esejisty, veřejně činného občana i akademika, Čechoslováka, Francouze, Středoevropana. Nemít Milana Kunderu, musel by si ho tuzemský prostor společenský, kulturní, literární snad opravdu vymyslet...

Brno, Praha, Paříž

...to ale naštěstí nebylo třeba. Milan Kundera se narodil 1. dubna 1929 v Brně, v rodině hudebního pedagoga, klavíristy a rektora JAMU Ludvíka Kundery. Prý dokonce váhal mezi kariérou literární a hudební, napětí těchto umění ostatně ve své tvorbě využívá a cit pro hudebnost literatury mu je dán podobně, jako jeho bratranci, básníku, překladateli, dramatikovi a kritikovi Ludvíku Kunderovi (1920–2010).

Po maturitě na prestižním brněnském gymnáziu v roce 1948 odešel Milan Kundera do Prahy, kde roku 1952 absolvoval FAMU. Příštích osmnáct let tam vyučoval světovou literaturu, od roku 1964 jako docent.

Před čtyřiceti lety byl Milan Kundera zbaven československého státního občanství, to francouzské získal v roce 1981. Rekapitulace jeho předchozího životního období připomíná děj napínavého příběhu. Konec konců řadu motivů, skutečných prožitků i jejich zobecněných reflexí autor více či méně přiznaně z vlastního života čerpal, jsa předlohou, vypravěčem či postavou svých děl.

Motivů je přehršel: člen komunistické strany, do níž byl dvakrát přijatý a dvakrát z ní vyloučený, řečník na sjezdu spisovatelů brojícím proti cenzuře neváhající přísně kontrolovat vydávání své vlastní tvorby. „Dobrovolně“ vyobcovaný občan země okupované cizími vojsky. Spisovatel dvou jazyků a úzkostlivý strážce jejich čistoty v překladu z jednoho do druhého.

Ale co je ta moudrost, co je román?

Zda Milan Kundera opouštěl vlast s myšlenkou na návrat, o tom je možné pouze spekulovat. Do Francie ovšem přišel coby zkušený a známý autor. K překladu jeho románové prvotiny *Žert* přičinil úvod Louis Aragon (a paradoxně právě Kunderova nespokojenost s ním možná způsobila potřebu dohledu nad všemi dalšími).

„Ale co je ta moudrost, co je román?“, ptá se Milan Kundera v eseji *Zneuznávané dědictví Cervantesovo*. Hledání „báze žánru“ je zřejmě jeho údělem i neodbytným nutkáním. Inspirací je mu tradice novodobé evropské románové tvorby (Cervantes a Rabelais), přičemž on sám je výrazným

konstruktérem její podoby postmoderní. Mezi „povahovými rysy“ jeho výtvorů bývají jmenovány ironie a sarkasmus, vtip povětšinou nikterak laskavý. Objevovány v nich jsou estetství i cit pro módní téma vibrující společností. Postavy hrají své party mezi skutečností, hrou i snem.

Tíživá lehkost a nesmrtelný smích, jak dokládá pokračování výše uvedeného pátrání po podstatě románu: „Existuje nádherné židovské úsloví: Člověk myslí, Bůh se směje. Inspirován touto sentencí, rád si představuji, že François Rabelais zaslechl jednoho dne Boží smích a že právě tak se narodila myšlenka prvního velkého evropského románu. Líbí se mi, že umění románu přišlo na svět jako ozvěna Božího smíchu.“

Zdroj: <https://vltava.rozhlas.cz>

Úlohy s výběrem z více odpovědí

V následujících úlohách je správná jen **jedna** z odpovědí.
Správnou odpověď musíte označit znakem X na listu na odpovědi.
Správná odpověď přináší jeden bod.

31. Čeho je milovník Milan Kundera?

- A. milovník esejů
- B. milovník ironie a skepse
- C. milovník románové kompozice
- D. milovník žertů

(1 bod)

32. Čím se zabýval otec Milana Kundery?

- A. byl ředitel základní školy a klavírista
- B. byl hudební pedagog a ředitel gymnázia
- C. byl hudební pedagog, klavírista a rektor FAMU
- D. byl hudební pedagog, klavírista a rektor JAMU

(1 bod)

33. Co vyučoval Milan Kundera na FAMU?

- A. českou literaturu
- B. francouzskou literaturu
- C. německou literaturu
- D. světovou literaturu

(1 bod)

34. Čeho byl zbaven Milan Kundera?

- A. českého státního občanství
- B. československého státního občanství
- C. francouzského státního občanství
- D. slovenského státního občanství

(1 bod)

35. Jak se nazývá Kunderova románová prvotina?

- A. *Kniha smíchu a zapomnění*
- B. *Nesnesitelná lehkost bytí*
- C. *Směšné lásky*
- D. *Žert*

(1 bod)

36. Ve kterém z uvedených slov je kmen slova *klavírista*?

- A. klavír
- B. klávesa
- C. klavíristka
- D. klaviatura

(1 bod)

37. Které slovo je synonymem podstatného jména *ozvěna*?

- A. echo
- B. hluk
- C. rámus
- D. ticho

(1 bod)

38. Které slovo je antonymem přídavného jména *laskavý*?

- A. chamtivý
- B. nevlídný
- C. ochotný
- D. přívětivý

(1 bod)

39. Který slovní druh je slovo *úslolí*?

- A. příslovce
- B. přídavné jméno
- C. podstatné jméno
- D. předložka

(1 bod)

40. Ve kterém pádě a čísle je podstatné jméno téma ve větě *cit pro módní téma*?

- A.** v 1. pádě čísla množného
- B.** v 4. pádě čísla jednotného
- C.** v 4. pádě čísla množného
- D.** v 3. pádě čísla množného

(1 bod)

Úlohy s výběrem z více odpovědí

V následujících úlohách je správná jen **jedna** z odpovědí.
Správnou odpověď musíte označit znakem X na listu na odpovědi.
Správná odpověď přináší jeden bod.

41. Které žánry rozlišujeme v rámci lyriky?

- A. balada, romance, óda
- B. epos, román, povídka
- C. óda, romance, novela
- D. žalm, balada, legenda

(1 bod)

42. Jak se nazývá rým *abc abc*?

- A. obkročný
- B. postupný
- C. přerývaný
- D. sdružený

(1 bod)

43. Do jakého literárního druhu patří pohádka?

- A. drama
- B. epika
- C. lyrika
- D. tragédie

(1 bod)

44. Co je epifora?

- A. opakování stejných slov za sebou
- B. opakování stejných slov na začátku veršů
- C. opakování stejných slov na konci veršů
- D. stupňování významu

(1 bod)

45. Jaký trop je ve verši: *už jsem to říkal stokrát*?

- A. alegorie
- B. hyperbola
- C. metafora
- D. perifráze

(1 bod)

46. Ve kterém díle se poprvé objevuje slovo *robot*?

- A. Karel Čapek: *R.U.R.*
- B. Jaroslav Hašek: *Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války*
- C. Jaroslav Seifert: *Maminka*
- D. Vítězslav Nezval: *Strach*

(1 bod)

47. Které z následujících děl napsal Jan Amos Komenský?

- A. *Svět v obrazech*
- B. *Tankový prapor*
- C. *Těžká minuta*
- D. *Žert*

(1 bod)

48. Které z následujících děl **nenapsal** Karel Poláček?

- A. *Bylo nás pět*
- B. *Muži v ofsajdu*
- C. *Spalovač mrtvol*
- D. *Vyprodáno*

(1 bod)

49. Kdo je autor díla *Dlouhý, Široký a Bystrozraký* z roku 1924?

- A. Jiří Suchý
- B. Michal Viewegh
- C. Petr Šabach
- D. Vladislav Vančura

(1 bod)

50. Kdo založili skupinu *Devětsil*?

- A. J. Šotola, J. Brukner a J. Skácel
- B. J. Kolář, I. Blatný a J. Kainar
- C. M. Kundera, L. Vaculík a I. Klíma
- D. V. Vančura, K. Teige a V. Nezval

(1 bod)

Prázdná stránka

Prázdná stránka

Prázdná stránka

Prázdná stránka